

LLIBRES
Les històries naturals,
de Joan Perucho:
 «Una de les rares més encantadores i sorprenents de la literatura catalana» / 1

ENTREVISTA
VÍCTOR MARTÍNEZ GIL:
 «Continua el discurs d'ocultació vers Portugal» / 3

Amb bones paraules

Per JOSEP ANTONI CALVO

«Ha de quedar clar que la varietat estàndard és una de les més utilitzades en qualsevol llengua, però, evidentment, no és l'única possibilitat que tenim» / 6

CINE Els al·lots estan bé:
 «Una parella de mares lesbianes que decidiren sotmetre's a un procés d'inseminació descobreixen que els seus fills han localitzat el seu pare» / 7

L'ESPÍRIT

ZONNCULTURNL

Perucho no intenta explotar les possibilitats de la figura del vampir, sinó que es limita a reciclar-la i a introduir-la en una història plena d'ironia i d'aventures, gens terrorífica, més encantadora que trepidant, amb aquell aire de poesia fantasiosa i amable dels relats medievals. Molt encertadament, Julià Guillamon assenyala el parentesc de l'obra de Perucho amb les d'un Verne i un Calvino

L'IL·LUSTRAT CONTRA EL VAMPIR

Joan Perucho, recuperat

Text: **Pere Antoni Pons**
 dantesllobina@hotmail.com

De totes les criatures monstruoses que d'una manera o d'una altra han poblat la cultura popular -novel·les, pel·lícules, sèries de televisió, còmics i etcètera- d'aquests darrers dos segles, segurament el vampir és el que ha donat uns resultats artístics més fructífers i importants.

Fins a un cert punt, és comprensible. La figura del vampir, no inventada però sí establerta i popularitzada massivament pel sensacional Dràcula de Bram Stoker, té un grau de sofisticació i d'atractiu que no tenen la immensa majoria dels altres monstres mítics que han sorgit de la literatura i del cinema. Per començar, és molt més perillós i inquietant perquè és molt més fascinant i seductor.

Allò que sobretot el distingeix dels altres, però, és que les singulars i extremades circumstàncies que la seva condició comporta -un ésser que no pot morir perquè ja és mort, condemnat a viure de nit perquè la llum del sol el ma-

taria, obligat a assassinar per aconseguir sang humana, l'únic aliment que no el repugna i que el sustenta- permeten elaborar unes històries que expressen, amb una riquesa insuperable de matisos, molts dels temors, dilemes, afanys, desigs i ambicions essencials de la condició humana.

Molt més, per exemple, que el monstre de Frankenstein, que no deixa de ser una pobra bestiotia creada per un científic megalòman a partir de trossos de cadàvers. I molt més, també, que l'Home Llop, que és un home normal i corrent que s'animalitza sense consciència i fa tot tipus de

desastres les nits de lluna plena. I molt més, és clar, que els zombis, cadàvers putrefactes d'una beneitura només comparable a la seva antropofàgia l'únic interès dels quals és veure com són trotejats, trossejats, atropellats, destruïts i/o capolats de la manera més cruel i sanguinolenta possible.

Comparat amb aquests monstres (i amb molts altres que no hi ha espai suficient per esmentar), que evidentment han protagonitzat alguns llibres i pel·lícules excel·lents, el vampir representa el summum de la complexitat, de la potència simbòlica: la immortalitat patida no com un privilegi

Els records d'una humanitat perduda que sobreviuen com un ferro calent en la consciència...

sinó com una condemna, la sexualitat entesa com una forma criminalment sublim de depravació i de depredació, els records d'una humanitat perduda que sobreviuen com un ferro calent en la consciència... No és estrany que, després de Bram Stoker, de Bela Lugosi, dels films de sèrie B de la Hammer i de mil altres obres i versions, els vampirs continuïn donant històries tan entretengudes i originals com les que s'expliquen, actualment, a la telesèrie *True Blood*.

Les històries naturals, segona novel·la de Joan Perucho (Barcelona, 1920-2003), publicada originàriament l'any 1960, és una de les poques obres de la literatura catalana que tracta el tema del vampirisme. Tal com explica Julià Guillamon a l'utilíssim pròleg que encapçala la present edició, però, l'aproximació de Perucho al vampirisme s'inclou dins la intenció de l'autor d'escriure «una paròdia dels clàssics de la literatura fantàstica i del cinema de terror». És a dir, Perucho no intenta explotar les possibilitats de la figura del

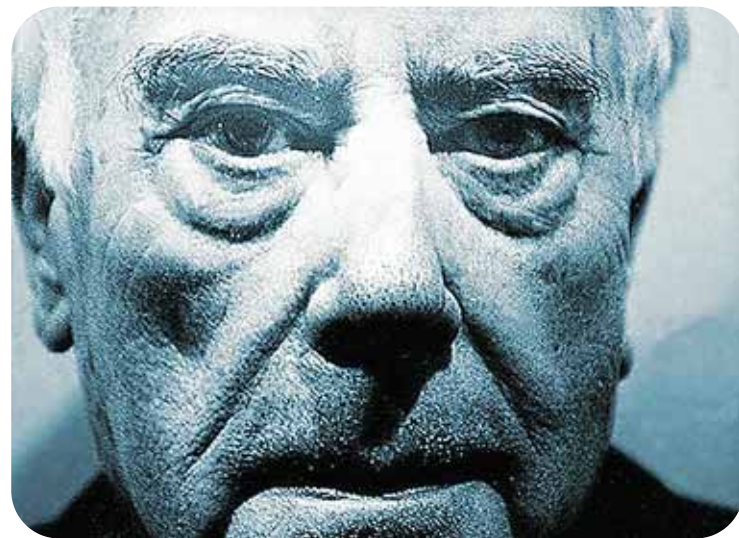
vampir, sinó que es limita a reciclar-la i a introduir-la en una història plena d'ironia i d'aventures, gens terrorífica, més encantadora que trepidant, amb aquell aire de poesia fantasiosa i amable dels relats medievals. Molt encertadament, Guillamon assenyala el parentesc de l'obra de Perucho amb les d'un Verne i un Calvino.

Ambientada en la Catalunya de la primera guerra carlina (1840), *Les històries naturals* conta les fantàstiques aventures d'Antoni de Montpalau, un il·lustrat liberal i racionalista que emprèn una expedició al poble de Pratedip per alliberar-lo de l'amenaça d'Onofre de Dip, un cavaller del rei Jaume I que va ser convertit en vampir fa molts segles i ara té terroritzats els habitants de la zona.

Escrita en una prosa clara i neta, esquitxada per un lirisme alegroï i sobri, amb una tirada inevitable per l'erudició i per l'exploració màgica de certs episodis històrics, *Les històries naturals* continua sent, cinquanta anys després de ser publicada per primera vegada, una de les rares més encantadores i sorprenents de la literatura catalana.

Les històries naturals
 Joan Perucho

Edicions 62, Barcelona, 2010
 248 pàg. / 21,5 €

Joan Perucho i Gutierrez-Duque (1920-2003)